

## بلاتکلیفی کارگران کارخانه کویر مقوا سه ماهه شد

پس از گذشت حدود سه ماه از آتش سوزی در کارخانه کویر مقوای زواره، کارگران بیکار شده این کارخانه نگران از دست دادن شغل خود هستند. به گزارش ایلنا، حدود ۴۰ کارگری که از ۱۳ شهریور ماه سال جاری به دلیل آتش سوزی در کارخانه کویر مقوای بیکار شده‌اند، خواستار بازگشت به کار هستند. یکی از این کارگران در تشریح مشکلات خود و همکاری با اشاره به اینکه کارگران از ادامه همکاری با این کارخانه اطمینان ندارند، افزود: در صورت غیرفعال ماندن خطوط تولیدی آسیب دیده، کارگران نگران از دست دادن شغل شان هستند. این کارگر گفت: هر چند آتش سوزی خسارت سنگینی به کارخانه وارد کرد اما امیدمان به حمایت مسئولان است تا خسارت‌ها هر چه سریعتر جبران شود.

## مزد منطقه‌ای به منزله پرداخت دستمزد بیشتر از حداقل هاست

یک کارشناس حوزه کار از برگزاری جلسات ماهانه شورای عالی کار استقبال کرد و گفت: مزد منطقه‌ای به منزله حذف حداقل مزد یا کاهش دستمزد کارگران نیست بلکه مزد منطقه‌ای مختص مناطقی است که به دلیل شرایط خاص، فراتر از مزد حداقلی باید دستمزد بیشتری برای نیروهای کار آن مناطق در نظر گرفته شود. حمید نجف در گفت‌وگو با ایسنا، دعوت از پیشکسوتان، صاحب‌نظران اقتصادی، فعالان کارگری و نخبگان در جلسات کارگروه دستمزد را خواستار شد و گفت: حضور نخبگان و اقتصاددانان در کنار فعالان حوزه کار و نمایندگان کارگر و کارفرما و دولت باعث می‌شود که هم از نظرات جمعی و خرد جمعی بهره ببریم و هم پایه‌های علمی این کار را در جلسات شورای عالی کار و کمیته‌مزد تقویت کنیم.

وی در پایان احتمال مطرح شدن مزد منطقه‌ای در جلسات دستمزد امسال را بعید دانست و گفت: برخی تصور می‌کنند که مزد منطقه‌ای به منزله حذف حداقل مزد است در حالی که باید به کارگران در شهرستان‌های محروم و مناطق دارای آب و هوای کم‌مزد بیشتری پرداخت شود.

## ۴۵۰ هزار کارگر ساختمانی معطل ماده پنج قانون کار هستند



رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: در حال حاضر حدود ۴۵۰ هزار نفر از کارگران ساختمانی فعال، معطل تصویب نهایی ماده پنج قانون کار در شورای نگهبان هستند. به گزارش خبرگزاری مهر، مهدی عیسی‌زاده افزود: به تصویب این اصلاحیه در شورای نگهبان، افراد پشت‌نوبت بهره‌مندی از خدمات بیمه‌ای می‌توانند از بلاتکلیفی خارج شوند.

وی اظهار داشت: پیشنهادات کارفرمایان و فعالان ساختمانی برای زودتر هر گونه ایراد و اشکال در این مصوبه در صورت اتمام نمایندگان مجلس می‌تواند برای شورای نگهبان ارسال شود. عیسی‌زاده ادامه داد: براساس مصوبه اخیر مجلس، تأمین اجتماعی مکلف است با در یافت هفت در صد بیمه‌سهم بیمه‌شده از مآخذ کسر حق بیمه از کارگران دارای پروانه مهارت فنی شاغل مستقیم در امر احداث یا افزایش زیربنای ساختمان، تجدید بنا، تعمیرات اساسی یا تخریب آنها و دریافت حق بیمه سهم کارفرمایی مربوطه از محل مترتاز ساخت‌وساز، این کارگران را بیمه کند. وی اضافه کرد: تأمین اجتماعی همچنین مکلف است حساب درآمد و هزینه‌های موضوع این قانون را جداگانه نگهداری کرده و هر ۳ ماه گزارش عملکرد این ماده‌امع از میزان درآمد تحقق یافته و هزینه و خسارات پرداختی افراد تحت شمول را به تفکیک ارائه کند.

## کارگران شهرداری «گراب سفلی» معوقات مزدی دارند

کارگران شهرداری «گراب سفلی» چند ماه معوقات مزدی پرداخت نشده طلبکارند. به گزارش ایلنا، حدود ۲۰ کارگر شاغل در مجموعه شهرداری گراب سفلی که در بخش لوداب استان کهگیلویه و بویر احمد واقع شده، چندین ماه دستمزد پرداخت نشده دارند. این کارگران که از افزایش میزان مطالبات مزدی خود دنگراند، می‌گویند: مشکلات معیشتی و عدم پرداخت بیمه، مشکلاتی برای ما به وجود آورده است. طبق اظهارات کارگران، مسئولانی که هم‌اکنون مدیرین شهر را برعهده دارند، ناتوانی مالی شهرداری را عامل به تاخیر افتادن حقوق کارگران عنوان می‌کنند.

# سیاست‌های فعلی، شوخی با فقر است

## غیرممکن بودن بنای جامعه روی شکاف‌های بزرگ نابرابری



### جامعه ایرانی برای حفظ خود از تغذیه کم می‌کند

در ادامه این نشست «رضامیدی» جامعه‌شناس و عضو هیات علمی دانشگاه تهران با بیان اینکه «عدالت آرمانی است که جان می‌دهد برای خیانت کردن» گفت: مجموعه‌ای از پیمایش‌های ملی در دهه ۸۰ و ۹۰ صورت گرفته تا ببیند نگاه جامعه ایران در عرصه‌های مختلف چه بوده و چه دلالت‌هایی را می‌توان از آن نگرش‌ها استنباط کرد. در یکی از این پیمایش‌ها گفته شده بین ۶۰ تا ۷۰ درصد پاسخ‌دهندگان در مورد حوزه‌های رفاهی، اقتصادی، مسکن و... پیش‌بینی کرده‌اند که وضعیتشان بدتر خواهد شد. در همه موارد جوانان و تحصیل‌کردگان ارزیابی بدتری پیش‌بینی کرده‌اند. نکته جالب اینکه در پیمایشی که

احساس شرم می‌کنند و از این رو قادر به تحقق ظرفیت‌های انسانی خود نیستند که همین موضوع فرصتی است برای کسانی که از فقر انسان سواستفاده کنند. فقر همچنین یکی از زمینه‌های بروز خشم و جریم است. بخش قابل توجهی از آنچه که در اعتراضات جوانان کشورمان مشاهده کردیم از همین زاویه قابل بررسی است. به جای اینکه درآمدهای ارزی کشور مصرف توسعه دسترسی همگانی به حمل و نقل عمومی شود، شاهد رژه اشرافیت با خودروهایشان هستیم. این رژه اشرافیت غرور جوان‌هایی که قدرت دسترسی به این ظرفیت‌ها را ندارند را لگدمال کرده و خشم آنها را به بار می‌آورد. چنین جامعه‌ای بهترین محیط برای رشد فساد و پرورش اشکال خشونت خواهد شد. رشد اعتیاد، طلاق، مهاجرت و سایر آسیب‌های اجتماعی ناشی از سیاست‌های نابرابری‌ساز است. شکاف بین برندگان متبخر و محرومان، منشا خصومت‌هایی می‌شود که به اشکال مختلف در جامعه قابل مشاهده است. جامعه‌ای که روی گسل‌های بزرگ بنا می‌شود نمی‌تواند امید به بقا داشته باشد. هزینه‌های فقر در حوزه‌های سلامت، تغذیه، تعلیم و تربیت و... خیلی بالاست. فقر از فعالیت‌های اصلی جامعه طرد می‌شوند و در برابر نامی‌ها آسیب‌پذیرتر می‌شوند.

راغفر خاطر نشان کرد: علل فقر را می‌توان در سه سطح خرد، میانه و کلان بررسی کرد. در سطح خرد که خود فرد مربوط می‌شود، ناتوانی جسمی، کمولت، مرگ‌ناز آور خانواده و... از عوامل شکل‌گیری فقر هستند. در سطح میانه، سطح کیفی نظام‌های آموزشی، مالیات‌ستانی و... فقر به بار می‌آورد و در ساختارهای کلان، ناتوانی در خلق شغل، اتخاذ سیاست‌های در خدمت صاحبان سرمایه، پیامدهای جهانی شدن، چرخه‌های تجاری در اقتصاد جهانی و... به عنوان اصلی‌ترین عوامل بروز فقر مطرح می‌شوند.

این اقتصاددان افزود: وقتی دلار ۲۷ هزار تومانی طی یک سال به بیش از ۳۵ هزار تومان می‌رسد، هزینه‌های جامعه افزایش می‌یابد. دولت رانت‌های بزرگی را برای عده‌ای به وجود می‌آورد که حتی مالیات‌های درستی هم پرداخت نمی‌کنند. اینها هزینه‌های یک نظام غارتی، رفاقتی و رانتی است که گسترش پیدا کرده است. با افزایش قیمت‌ارز مالیات‌تورمی از طبقات متوسط و پایین گرفته می‌شود و آنها فقیرتر می‌کند.



**راغفر: فقر یک پدیده طبیعی نیست و محصولات ساختارهای سیاسی کشور است که از زمینه‌های اصلی بروز خشم و جریم است. بخش قابل توجهی از آنچه که در اعتراضات جوانان مشاهده کردیم از همین زاویه قابل بررسی است**

متخصصین و نخبگان نیز به این مسأله گرفتار شده‌اند. وی خاطر نشان کرد: پیمایش‌ها نشان می‌دهد جامعه حتی در فرآیندهای قانونی یک سطح بالایی از تضییع حقوق خود را احساس می‌کند. برای مثال فکر می‌کند در امور قضایی و انتظامی تا پول و پارتی نداشته باشد نمی‌تواند کاری از پیش ببرد. یک تز دکتری در دانشگاه تربیت مدرس نشان می‌دهد حدود ۶۰ تا ۶۵ پرونده قضایی در یک شهرستان براساس کلیشه‌هایی که در باره فقر وجود دارد مورد بررسی قرار داده شده و به این نتیجه دست یافته که خیلی سریع برای این پرونده‌ها حکم صادر می‌شود و وکلای تسخیری خیلی جدی از موکلان فقیر خود دفاع نمی‌کنند. همین پژوهش نشان می‌دهد که چقدر کلیشه‌ها در نظام تصمیم‌گیری مارسوخ کرده است.

این جامعه‌شناس افزود: تقریباً تمام پژوهش‌های دستگاه‌های رسمی نشان می‌دهد که ما با روند افزایش فقر از دهه ۸۰ تا کنون مواجه بوده‌ایم. در یکی از این پژوهش‌ها گفته شده جمعیت زیر خط فقر مطلق در فاصله سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۴ پنج برابر شده است. در استانی مانند خوزستان جمعیت زیر خط فقر مطلق حدود ده برابر شده است. در برخی از پژوهش‌ها تصریح شده که در دو دهه اخیر بافت کیفیت مشاغل ایجاد شده مواجه بوده‌ایم. براساس داده‌های مرکز پژوهش‌های مجلس در ۵ ساله آخر گزارش خود، بیش از ۶۰ درصد مشاغل در بنگاه‌های زیر ۴ نفر ایجاد شده یعنی بنگاه‌هایی که زیاد تن به قوانین کار و... نمی‌دهند. از سوی دیگر پایین بودن پوشش بیمه‌ها در ایران است. ما حدود ۲۵ میلیون شاغل داریم اما اخیراً اعلام شده ۱۰ تا ۱۲ میلیون نفر آنها تحت پوشش بیمه اجتماعی نیستند. فقط حدود ۹ درصد بیکاران مامی توانند از مزایای بیکاری استفاده کنند در حالی که در برخی کشورها تا ۱۰۰ درصد بیکاران هم تحت پوشش بیمه بیکاری قرار می‌گیرند. امیدی با بیان اینکه ما مدام شاهد آن هستیم که شوک‌های توری به مراتب بیشتر از افزایش درآمد

حفظ مصرف و نقش فرهنگی خود در شرایطی که به معیشت او فشارهای بزرگی وارد می‌شود منجر به عصبان آنها خواهد شد.

استاد دانشگاه تهران با اشاره به بخش دیگری از داده‌های پیمایش‌های ملی در دهه ۹۰ اشاره کرد و گفت: هر چه به زمان حال نزدیک می‌شویم می‌فهمیم جامعه ما بیشتر به این احساس دست پیدا کرده که تلاش بیشتر منجر به دستاوردهای بیشتر نمی‌شود. در دانشگاه می‌بینیم که تمایل به مهاجرت به دانشجو‌های ترم یک رسیده است. مساله دیگر در پیمایش‌های دهه ۹۰ این است که جامعه مسیر دولت‌ها را همسو با نیازهای اصلی خود نمی‌داند یعنی احساس می‌کند اولویت‌هایش از جمله مقابله با فقر، نابرابری، بیکاری و... برای دولت اولویتی ندارد. دلالت دیگر این



جامعه است، خاطر نشان کرد: در اتحادیه اروپا، هزینه فراغت خانوارها در سید هزینه آنها، حدود ۱۸ درصد است که این نسبت در ایران حدود ۰.۴ درصد است. در ایران ۹۰ درصد هزینه‌های خانوار صرف مسکن، بهداشت و درمان، حمل و نقل و کالاهای اساسی مانند غذا می‌شود یعنی خانواده نمی‌تواند در مواجهه با یک شوک توری، تعادل برقرار کند. در آلمان بعد از یک شوک در حوزه مسکن، همین بالا بودن سهم فراغت از سید هزینه‌های خانوار باعث شد که خود خانواده بدون نیاز به کمک دولت یک تعادل برقرار کنند. ما این امکان را نداریم و به همین خاطر است که می‌بینیم جامعه ایرانی برای حفظ هزینه مسکن خود ناچار است از تغذیه خود کم کند و از سیری سلولی به سیری شکمی حرکت کند.

وی افزود: در برخی می‌گویند بخشی از اظهارات جامعه درباره وضعیت خود واقعی نیست و بیشتر ذهنی و سیاسیانه‌ای است در حالی که

است که مدام نااطمینانی و ناامیدی برای حل مسائل رو به افزایش است. مساله خطرناک‌ترین است که که این نااطمینانی فقط مختص دولت نیست و گونه‌های مختلف اقشار مانند



**امیدی: در کشورهای دارای سطح رفاه اجتماعی بالا، بازار کار را به راحتی رها نمی‌کنند. در دنیا به طور معمول سهم نیروی کار از قیمت تمام شده تولید حدود ۷۰ درصد و سهم سرمایه ۳۰ درصد است که در کشور ما عکس آن رخ می‌دهد**

گزارش‌های رسمی بدتر از آن چیزی است که جامعه تصور می‌کند. گزارش‌های رسمی مرکز پژوهش‌های مجلس می‌گوید حدود ۲۰ تا ۳۵ درصد مردم زیر خط فقر هستند. الان با پدیده توده‌ای شدن فقر در ایران مواجه هستیم و کارهایی که کمیته امداد و بهزیستی انجام می‌دهند بیشتر شوخی با فقر است. با این سیاست‌ها نباید امید داشته باشیم که مساله فقر بهبود پیدا کند.

عضو هیات علمی دانشگاه تهران در بخش دیگری از سخنان خود گفت: کشورهایی که در صدر رتبه‌بندی از لحاظ رفاه و... قرار دارند سه ویژگی مشترک دارند. اولیسن ویژگی این کشورها کالایی‌زدایی از سطوح اجتماعی است یعنی اجازه نمی‌دهند بسیاری از خدمات اجتماعی مانند آموزش، سلامت و... تبدیل به کالا شود و مناسبات بازار بر آنها تحمیل شوند. هزینه سلامت از سبد خانوار در اروپا حدود ۳ درصد است که در ایران این نرخ حدود ۹ درصد است. آمارهای بانک جهانی نشان می‌دهد که در دوره ۱۹۹۷ تا ۲۰۱۷ در ایران با خصوصی‌سازی شدید در مقطع دبیرستان مواجه بوده‌ایم یعنی در زمانی که حتی کشورهایی مانند انگلستان و آمریکا برنامه‌هایی برای کاهش دانش‌آموزان بخش خصوصی تدوین کرده‌اند.

وی افزود: مساله دوم که بین کشورهای دارای سطح رفاه اجتماعی بالا مشترک است، حفظ حقوق اجتماعی به ویژه در بازار کار است. بازار کار را به راحتی رها نمی‌کنند. در دنیا به طور معمول سهم نیروی کار از قیمت تمام‌شده تولید حدود ۷۰ درصد و سهم سرمایه ۳۰ درصد است که در کشور ما عکس آن رخ می‌دهد. در این کشورها اجازه موقتی‌سازی مشاغل داده نمی‌شود اما در کشور ما آنقدر استثنای ایجاد شده که یک کاغذپاره از قانون کار به جامانده است. مساله مشترک سوم، حضور جدی گفتمان‌های بدیل است که الزاماً در قدرت حضور ندارند اما به عنوان یک گفتمان بدیل اجازه نمی‌دهند نظام معنایی خود را مشروع و تنها راه ممکن جلوه دهد. در کشور ما به دلیل حذف و به حاشیه راندن چنین جریان‌هایی این صداها از بین رفت و هر چیزی جز سیاست‌های جاری، نامشروع و نامعقول جلوه داده شده است.

امیدی بیان کرد: یک همزمانی و هم‌افزایی بین عقب‌نشینی دولت از خدمات اجتماعی خود با بی‌اعتمادی به نظام‌های سیاسی وجود دارد. در سال ۲۰۱۹ یک پژوهش در دانشگاه شیکاگو با عنوان نظام جهانی و ظرفیت تهی شده دولت‌ها منتشر شد. در این گزارش آمده سیاست‌های تعدیل اقتصادی در این کشورها به مثابه نظریه همبستگی در تهی کردن نظام بروکراسی آن کشورها عمل کرده و می‌گوید در این کشورها گروه‌های صاحب قدرت امکان بیشتری برای تسخیر دولت داشته‌اند. در این وضعیت فساد هم قانونی و نظام‌مند شده است. در این کشورها دولت به جای کوچک شدن، حقیر شد و اگر بخواهد کاری هم انجام دهد، نمی‌تواند گشایشی ایجاد کند. در این فرایند، ما با تضعیف فضیلت‌ها هم روبه‌رو شده‌ایم و شاهد شد پوپولیسم راست‌گرا در دنیا و ایران هستیم که با سیاست‌های فریبنده به نقدی کردن خدمات اجتماعی می‌پردازند. هر پول نقد به جامعه می‌دهند.

وی در پایان گفت: سیاست‌های مقابله با فقر به سه دسته سیاست‌های مستقیم مانند کوبن، سیاست‌های عمومی مانند مسکن و سلامت و سیاست‌های نهادی مانند نظام بودجه‌ای تقسیم می‌شود. چون نمی‌توانیم این رابطه نهادی را برقرار کنیم، تمام سیاست‌های مقابله با فقر به پرداخت‌های انتقالی تقلیل پیدا کرده است.